

LISÄTALOUSARVIOALOITE 63/2003 vp

Silmälasien arvonlisäveron alentaminen

Eduskunnalle

Suomen reilusta 5,2 miljoonasta asukkaasta n. 58 % käyttää silmälaseja. Tämä tarkoittaa yli kolmea miljoonaa käyttäjää. Vuosittain ostetaan vajaat 700 000 uutta silmälasiparia. Lasien käyttöaste on Euroopan korkeimpia johtuen lähinnä suomalaisten ikääntymisestä. Silmälasien käyttäjien määrä tulee jatkossakin lisääntymään, mutta alalle ei odoteta merkittävää kasvua. Suomen väestön suurimmat ikäluokat ovat nyt siinä vaiheessa, jossa silmien taittovyössä ei enää tapahdu merkittäviä muutoksia.

Tuorein vertailutieto silmälasien keskihinnoina Euroopan maissa on vuodelta 2001. Tuolloin verollinen keskihinta oli Suomessa 286 euroa ja 11 Euroopan maan (lähinnä Pohjoismaat ja Keski-Euroopan maat) keskiarvo oli 285 euroa. Suomen hintataso on siis Euroopan keskiarvoa.

Keväällä 2003 julkaistussa laajassa arvonlisävertailussa oli mukana 18 Euroopan maata. Kallein verokanta on Tanskassa (25 %) ja alhaisin Luxemburgissa (3 %). Suomen verokanta 22 % oli Euroopan kolmanneksi korkein. Tutkimuksessa olleiden 18 maan keskiarvo-ALV oli 15,5 %. Monissa maissa lasien hankintaa tuetaan eri tavoin valtion tai muun instanssin kautta. Tässä esimerkkejä:

Belgia: Valtion sairausvakuutus korvaa huononäköisten lasien hankintaa. Myös jotkut yksityiset vakuutukset tukevat lasien hankintaa.

Eesti: Valtion sairausvakuutus tukee huononäköisten ja vammaisten lasien ostoa.

Englanti: Valtion sairausvakuutus tukee vähätuloisten, sairaiden ja nuorten lasien ostoa. Tuen määrä on £ 30—100/lasit.

Espanja: Jotkut yksityiset vakuutukset tukevat lasien hankintaa.

Irlanti: 70 % kansalaisista saa korvauksen, linssien vahvuudesta riippuen jopa kokonaan.

Italia: Valtion sairausvakuutus tukee huononäköisten henkilöiden lasien ostoa.

Itävalta: Sairasvakuutukset korvaavat lasien ostohinnasta keskimäärin 18 %.

Kreikka: Sairasvakuutukset tukevat ostoa omien tukilistojensa mukaan.

Luxemburg: Valtion sairausvakuutus korvaa 50 euroa joka vuosi lapsille ja joka kolmas vuosi aikuisille. Jos näkökyky vaihtuu +/- 0,50 dioptria, henkilö saa korvauksen uusista laseista vaikka kuinka usein.

Norja: Valtion sairausvakuutus tukee silmäsairauksista ja heikkonäköisyydestä kärsivien henkilöiden kuin myös alle 18-vuotiaiden lasten lasien hankintaa.

Ranska: Valtion sairausvakuutus sekä yksityiset vakuutukset tukevat lasien ostoa. Valtion sairausvakuutuksen tuki on erittäin pieni, mutta yksityiset vakuutukset voivat korvata jopa koko summan.

Ruotsi: 24 terveydenhuollosta vastaava valtuustoa tukee lasien hankintaa. Tuen määrä vaihtelee valtuustojen välillä.

Saksa: Sairasvakuutus maksaa lasien vahvuudesta riippuen osan hankintahinnasta.

Suomi: Valtion sairausvakuutus ei korvaa ostoja. Verovähennysoikeuden poistuttua ei ole mitään tukimuotoja.

Sveitsi: Sairasvakuutus maksaa vuosittain alle 18-vuotiaille 145 euroa ja yli 18-vuotiaille joka

viides vuosi 145 euroa. Tämä koskee vain laseja ja piilolinsskejä. Erikoistapauksissa voidaan maksaa korkeampiakin summia.

Tanska: Valtion sairausvakuutus korvaa 100 % huononäköisten ja 85 % vanhusten ja heikkotuloisten lasien ostohinnasta.

Suomessa vastaavia tukijärjestelmiä ei ole ja arvonlisäveromme on liian korkea. Sen tulisi olla samalla tasolla lääkkeiden arvonlisäveron kanssa eli 8 %.

Hyvä näkökyky on merkittävä tekijä. Se on si-doksissa työtehoon ja sitä kautta tuottavuuteen. Riittävä näkökyky lisää ikääntyvien ihmisten it-

senäistä pärjäämistä, jolloin he voivat asua pidempään kotona. Toimenpiteet, joilla tuetaan väestön hyvää näkökykyä, ovat investointiluonteisia. Ne maksavat itsensä takaisin näkötehokuuden parantumisena ja näkömiellettävyyden ja -turvallisuuden lisääntymisenä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää valtion vuoden 2003 toisen lisätalousarvion momentilta 11.04.01 23 000 000 euroa arvonlisäverolain arvioidusta tulokertymästä.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2003

Tuija Nurmi /kok